Het Financieele Dagblad publiceert maandelijks tentoonstellingsbesprekingen van vooraanstaande galeries. Deze keer aandacht voor de galeries Van den Doel en De Praktijk

Smeden van het licht

)ost-Europese glaskunstenaars bij galerie Van den Doel

)LETTE NOËL

Toen ik in maart door de stands van de Rotterdamse Art Beurs liep, werd mijn aandacht getrokken)or schitterende glasobjecten. ets van wat je decoratief kunt)emen, maar voorwerpen die door :hzelf sprekend in de ruimte ston- n, geometrische vormen met gro- uitstraling. Ze oefenden een mag- tische aantrekkingskracht uit dat ik ze van heel dichtbij ging kijken.

Perfect geslepen vormen, helder s kristal, met soms een heel subtiel nbrengen van kleur of aansluiting n licht, die als nevelsluiers in het ateriaal leken te zweven. Er waren)jecten die een combinatie toon- n van kleuren, van glas en brons aar ook van vormen zoals een erhoek met een lensvormig ele- ent.

Mijn fascinatie ging niet alleen t naar de vormen maar ook naar t licht, waarmee meesterlijk werd speeld. Het gaf de objecten een are presentie en monumentaliteit; t licht dat verder reikte dan de grenzing van materie.

De ontmoeting met dit aspect van kunst, waaraan ik nooit veel aan- icht had besteed, zou mij naar Den aag voeren op zoek naar de galerie e op zo'n prominente wijze deze inst aan mij had geopenbaard: alerie Etienne en Van den Doel, cpressive Glass Art.

Daar liep ik echter een nieuwe rrassing tegen het lijf want in aats van de magie van geometrie licht aan te treffen, stond ik voor n tuin met vaasvormige sculptu- n op hoge metalen voeten als toverende bloem- of vogelachtige)jecten in uitbundige kleuren- acht, die leken heen en weer te iegen op hun lange stalen steel n wel poot. Poëzie en humor. Ook er is het slijpwerk zeer apart: ooie abstracte patronen, spelend et verschillende lagen van het as.

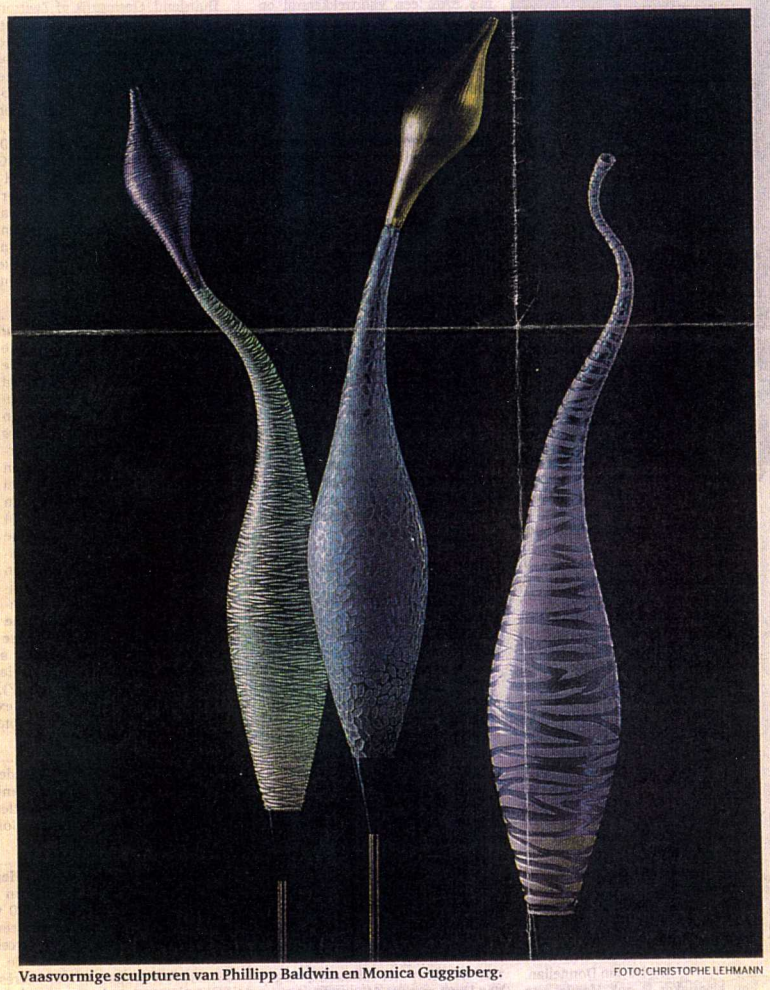

Vaasvormige sculpturen van Phillipp Baldwin en Monica Guggisberg. FOTO: CHRISTOPHE LEHMANN

eesterblazer

hillipp Baldwin en Monica Guggis- erg zijn de makers. Dit Ameri- ans-Zwitserse echtpaar genoot de)leiding in Zweden waardoor in n werk een onmiskenbare weedse invloed merkbaar is. Moni- tekent de ontwerpen, Phillipp aast, soms samen met de Italiaanse meesterblazer Lino Tagliapietra in Venetië.

Zo is de invloed uit het 'noorden' vermengd met de vrolijke uitbundigheid van de oude Venetiaanse technieken. Phillipp heeft de 'Swung' van de Studio Glass Movement, een Amerikaanse beweging die in het begin van de jaren zestig de glaskunst uit de sfeer van de toegepaste kunst haalde en tot beeldende kunst verhief. Monica brengt het evenwicht.

De techniek die ze toepassen werd in veertiger jaren ontwikkeld door Carlo Scarpa en is uiterst gecompliceerd. Door middel van een draaischijf wordt een lijndecoratie geslepen in een vorm die uit diverse glaslagen bestaat. De 'Battuto', zoals deze techniek wordt genoemd, maakt kleurpatronen zichtbaar door de bovenste laag gedeeltelijk weg te slijpen.

Elke lijn heeft een eigen naam. De 'Inciso' is een van de favoriete lijndecoraties die Phillipp en Monica toepassen. Hierbij worden lange lijnen dicht bij elkaar in de kleurlaag geslepen waardoor een rijke kleurschakering optreedt op het bewerkte glasoppervlak.

Maar de galerie biedt meer. In een kabinet aan de zijkant van de hoofdruimte vind ik datgene waarvoor ik eigenlijk ben gekomen. Op subtiel belichte donkere achtergrond straalt zacht een bolobject van Milos Balgavy. Ook zijn er composities van Stefan Pala, Andrej Jakab en Pavol Hloska. Allemaal artiesten uit Oost-Europa die in de jaren zeventig studenten zijn geweest bij de grote Tjsechische meester Vaclav Cigler aan de academie in Bratisslava. Een van de belangrijkste kenmerken va deze groep, in het algemeen aangeduid als de 'Cigler School', is het gebruik van massief glas; vaak optisch glas dat wordt geslepen en gepolijst in geometrische en architectonische vormen.

Bewerking van optisch glas vergt uiterste concentratie en vakmanschap

De bewerking van optisch glas vergt een uiterste concentratie en vakmanschap. Grote helderheid verkrijgt men door de meest zuivere grondstoffen toe te passen, het glas langdurig te verhitten en zorgvuldig te laten afkoelen. Een proces dat dagen, weken, zelfs jaren kan duren.

Deze kunst heeft een zeer duidelijke constructivistische toon maar staat, door de optische eigenschappen van het glas, een fascinerend visiueel spel toe. 'Er ontstaat tussen de sculpturen en de toeschouwer een dialoog die steeds een nieuwe werkelijkheid schept. In tegenstelling met een schilderij of een beeld is glas voor zintuigelijke waarneming een onstoffelijke materie: daarin ligt zijn bekoring en prikkeling', aldus V. Cigler. Verder in galerie vindt men nog een an aspect van de glaskunst: vlakg van de jonge Slvake Palo Mac Zijn werk bestaat uit diverse pla die op of met elkaar gesmolten w den op een min of meer ruwe ond grond.

Kleurenschimmen

Op en tussen de glasplaten wo email aangebracht en ingesmol waardoor kleurenschimmen c staan. Deze glasobjecten worder de ruimte door een ingenieuze esthetische stalen omlijsting sta de gehouden, een scharniere frame dat de mogelijkheid biedt het voorwerp op verschille manieren neer te zetten en zelfs dialoog te treden met de omlijst en het licht.

De kelder van de galerie ko over als een schatkamer waar gedeelte van de collectie van F van den Doel wordt bewaard tentoongesteld; werken van kun naars uit de hele wereld (ook Nederland) en in uiteenlopende s len en technieken.

Later op de dag ontmoet ik F van den Doel op de Holland Fair. Opnieuw ben ik getroffen d de wijze van het exposeren. De ga riehouder vertelt over zijn pa voor het glas die hem van jong aan heeft gefascineerd en gein reerd tot het verzamelen van g objecten. Ook tijdens zijn zaken zen en activiteiten in de bedrijfs reld blijft hij een onverbeterli bezoeker van glasgalerieën en -t toonstellingen.

Vaak is hij geërgerd door gebrekkige enscenering en ongel kige belichting van de voorwerp Dit ongenoegen en de liefde voo schoonheid van het glas maakte hij op een dag de stoute schoe heeft aangetrokken en van een s cesvolle loopbaan naar het av tuur van een eigen galerie is ove stapt. Daar kan hij nu het werk de kunstenaars van zijn keus en zijn eigen onvolprezen manier la zien. Het resultaat is zeer over gend.

Galerie Etienne en Van den Doel Anna Paulo straat 105 a Den Haag. Open: do t/m zo 1 17.00 uur en op afspraak.

De galerie neemt deel aan:
Boulevard des Sculptures Kijkduin: 17 mei - 4
KunstRAI Amstardam: 5 juni-10 juni.
PAN Amsterdam: 29 september-7 oktober.

Colette Noël is kunsthistoricus.